

פורים

גם את נושא פורים כדאי לפתוח בשיעור מוחין (שמש אסוציאציות): מאפשר להעלות ידע של הילדים בנושא ולשקף למורה את מצב הילדים בנושא הנלמד.

משמש אסוציאציות למיון המילים (זכר/נקבה, רגשות, מילים מאותה משפחה, שורש משותף, הפכים) .

משמש האסוציאציות לכרטיסי הברקה שיכינו התלמידים והמורה ((כדאי להכין את כרטיסי ההברקה בצורת מסכה, כתר, אוזן המן וכו').
לאחר שהילדים ו/או המורה הכינו כרטיסי הברקה, כדאי להתאים כרטיסי הברקה נוספים עם תמונות מתאימות למילים.
שחקו עם הילדים עם כרטיסיות ההברקה (ראו הצעות בנושא המשפחה).

הצעות נוספות למשחק עם כרטיסיות הברקה:

- א. להצמיד **כרטיס מילה לגבו של אחד התלמידים**. התלמיד ינחש מהי המילה בשאלת שאלות. התלמידים יכולים לענות רק בכן או לא.
- ב. התלמידים יבחרו כרטיס הברקה וימצאו כמה שיותר מילים מאותיות המילה. לדוגמה: מהצירוף מגילת אסתר נמצא את המילים גיל, גל, מר, מס, גם, גר, מי, גיר, מתי....
- ג. על הלוח **תבנית ריקה** למילה שתבחר המורה ו/או התלמיד והתלמידים ינסו למצוא איזו מילה מתאימה למלא את התבנית.

מערך שיעור לפורים

מטרות:

1. הכרת הסיפור ההיסטורי – מגילת אסתר והדמויות המרכזיות בסיפור.
2. הכרת סמלי חג הפורים: רעשן, מסיכה, תחפושת, משלוח מנות, אוזן המן, מגילת אסתר.
3. הכרת מנהגי החג: קריאת המגילה, אכילת מאכלים אופייניים, מתן משלוח מנות, התחפושות, משחק ברעשנים.

שפה וקוגניציה ברמה הגבוהה:

- פיתוח אוצר מילים: ששון, שמחה, גיל, רינה, דיצה, פור, משלוח מנות, מגילה.
- סידור ותיאור ברצף של תמונות המגילה .
- תיאור מדרשי תמונה של מנהגי החג
- הקפדה על מבנה משפט תחבירי תקין.

מודעות פונולוגית:

- פירוק מילה למרכיבים פונטיים. (ר- ע- ש- ן)
- זיהוי והפקה של צליל פותח במילים הקשורות לחג. (מסכה – מ)
- חריזה - מציאת מילים נחרזות לסמלי החג (אסתר- פסנתר)

שפה וקוגניציה ברמה הנמוכה:

- מיון סמלי החג לפי צבע וגודל.
- זיהוי חפץ יוצא דופן.
- זיהוי ושיום הסמלים: רעשן, תחפושת, מסכה, משלוח מנות.
- הכללה בסמלים: למשל: כובע ליצן, קוסם, שוטר..- כובעים.
- תיאור מדרשי תמונה הקשורים במנהגי החג.

מערך שיעור לביה"ס היסודי (קדמה):

הצעה לפעילות פתיחה בכיתה - נערוך שיחה על תחפושות:

- מהי תחפושת? מתי מתחפשים?
- איפה ראיתם אנשים מחופשים? למה התחפשו? (הצגות, מופעי רחוב, טלוויזיה)
- איזו מילה מסתתרת במילה תחפושת? מה אנו מחפשים כשמתחפשים?
- האם קרה לכם שרציתם להשתנות, להיות משהו או מישהו אחר? מתי? למה? למי הייתם רוצים להשתנות?
- כל תלמיד ותלמידה יבחרו תחפושת אליה היו רוצים להתחפש, ויצגו אותה בפנטומימה בפני תלמידי הכיתה, שיצטרכו לנחש מהי התחפושת.
- התלמידים יקבלו מלים שמסתתר בהם השורש חפש כמו: מתחפשים, תחפושות, מחופשות ויתבקשו לצבוע את אותיות השורש החוזרות.
- נאמר: "היום נתחיל להכיר בעלי חיים שרצו להיות משהו אחר. נמצא אותם ביצירות, בספרים, וננסה להבין מה הם רצו, מה חשבו, מה קרה להם, מה עשו מה הרגישו".

<https://noritzarhilironohayon.wordpress.com/%D7%94%D7%99%D7%A6%D7%99%D7%A8%D7%95%D7%AA-2/%D7%94%D7%A6%D7%99%D7%A4%D7%95%D7%A8-%D7%A4%D7%9E%D7%A4%D7%9C%D7%94>

נקרא את השיר בקול. נשוחח עם התלמידים במהלך הקריאה:

"הציפור פמפלה, כל מגרעת בעולם היתה לה".

• אילו תכונות היו לציפור לפני השינוי (בית ראשון)?

• מה דעתכם על תכונות אלה? נבחן כל "מגרעת" של הציפור,

ונחשוב יחד האם היא תכונה חיובית או שלילית?

• למי הפריעו תכונות אילו ומדוע?

• מה גרם לכך, שפמפלה התחילה להשתנות?

• מה עשתה הציפור פמפלה בשביל להשתנות?

• האם זה שינוי פנימי או חיצוני?

"הרגישה הציפור פמפלה / שאי אפשר להיות כך הלאה..."

• מה הכוונה? האם קרה לך מקרה כזה, אם כן מתי?

• בכמה זמן השילה הציפור את "מגרעותיה" מעליה? מה קרה בשבת?

• מה קרה לפמפלה בסיום?

מה אתם חושבים על הציפור פמפלה? האם היתה צריכה להשתנות? אם כן, למה? ואם לא,

למה?

• מה יכול להיות טוב בלהשתנות? ומה יכול להיות לא טוב בלהשתנות?

• מה אנחנו רוצים לומר לציפור פמפלה?

יצירה והבעה:

התלמידים יתבקשו להציג את השיר: יוכלו להיות פמפליות או ציפורים אחרות ביער - שכנותיה של

פומפלה.

התלמידים יתבקשו להמציא שיר או סיפור דומה שקרה להם.

התלמידים יקבלו דף, יחלקו אותו לשניים: בחציו האחד יציירו את פמפלה בתחילת השיר ובחציו השני

יציירו את פמפלה בסוף השיר.

נתלה את היצירות בכיתה.

הפיל שרצה להיות הכי / פאול קור

<https://docs.google.com/file/d/0B8036-4IDv2SLXBGblpkVzZJc1E/edit?resourcekey=0-Z66Fr93hNrlAgkMREnhILA>

תלמידים יקראו את הטקסט שיוקרא בכיתה, יעקבו אחר הכתוב בזמן שהמורה תקריא את הסיפור. העיצוב של הספר יכול לסייע להבנת הסיפור.

סיפור זה מזמן לנו מספר מסרים: לאהוב את עצמנו כפי שאנחנו, יחד עם זאת, לגיטימי גם לרצות להשתנות, ולבטא צבעים שונים באישיותנו.

נשוחח עם התלמידים בזמן קריאת הסיפור:

- מה אפשר ללמוד משם הסיפור?
 - כיצד הרגיש פלפון בתחילת הסיפור? השוו את תחושותיהם של עדר הפילים לעומת תחושתו של פלפון.
 - מי חש ב"מצב רוחו הגרוע" של פלפון? ("ציפור פרועה וקצת שונה / אבל פקחית ונבונה...")
 - מי לא שם לב לתחושותיו של פלפון? (עדר הפילים, משפחתו וחבריו של פלפון).
 - מה ענה פלפון לשאלת הציפור, לסיבת היותו עצוב?
 - האם הציפור הסכימה לדבריו? האם פלפון השתכנע מדבריה של הציפור?
 - מה עשה פלפון כדי להשתנות? ("עמד, נאנח והתלונן"). מה יכול היה לעשות במקום להתלונן?
 - מי סייע לפלפון להשתנות, וכיצד?
 - איך נראה פלפון לאחר השינוי?
 - כיצד הגיבה הסביבה לשינוי של פלפון?
 - כיצד הגיב פלפון לתגובת חבריו?
 - האם הסביבה השפיעה על פלפון?
 - כיצד הרגיש פלפון בסוף הסיפור?
- נערוך דיון בעקבות קריאת כל הסיפור:**
- האם זה בסדר לרצות להשתנות?
 - מה אפשר לשנות בעצמנו ומה לא? (יש דברים שלא נוכל לשנות בעצמנו אך נוכל לשנות את האופן שבו אנחנו חושבים על עצמנו).
 - האם זה בסדר לשנות את דעתנו?

• האם ולמה טוב שנאהב את עצמנו כמו שאנחנו?

• האם טוב להיות כמו כולם? האם זה "בסדר" להיות שונה?

יצירה והבעה

התלמידים יכינו פילים מעיסת נייר, ויצבעו את הפיל שהכינו.

התלמידים יכתבו או יספרו מה היו אומרים לפלפלון?

התלמידים יציגו שיחה בין הפילים: יאחזו את הפילים שהכינו ויערכו דו שיח ביניהם: למשל: שני פילים מהעדר מדברים על פלפלון.

להלן הצעות נוספות לפעילויות מקוונות

1. סיפור המגילה באתר גלים

<https://pro.galim.org.il/holidays/unit/23972/0?lang=he>

2. המגילה לילדים צעירים – תמונות וטקסט

https://yeladim.org.il/wp-content/uploads/2017/06/megila_zeirim.pdf

3. מגילת אסתר בחרוזים

https://yeladim.org.il/wp-content/uploads/2017/06/megilat_ester-shkafim_beharuzim.pdf

4. פורים בחרוזים

<https://wordwall.net/he/resource/11076312/%d7%a4%d7%95%d7%a8%d7%99%d7%9d/%d7%a4%d7%95%d7%a8%d7%99%d7%9d-%d7%95%d7%97%d7%a8%d7%95%d7%96%d7%99%d7%9d>

5. משחק מקוון - אוצר מילים מנוקד – התאמת מילה לתמונה

<https://wordwall.net/he/resource/10841758/%D7%90%D7%95%D7%A6%D7%A8-%D7%9E%D7%99%D7%9C%D7%99%D7%9D-%D7%A4%D7%95%D7%A8%D7%99%D7%9D-%D7%9E%D7%A0%D7%95%D7%A7%D7%93>

תפוזות לפורים

6. <https://wordwall.net/he/resource/11065191/%D7%A4%D7%95%D7%A8%D7%99%D9D-%D7%AA%D7%A4%D7%96%D7%95%D7%A8%D7%AA>

7. גלגל המזל – שאלות בנושא פורים

<https://wordwall.net/he/resource/10974570/%D7%97%D7%92-%D7%A4%D7%95%D7%A8%D7%99%D7%9D>

לוח משחק מונופול לפורים

8. https://www.etze.co.il/images/stories/maarechet/rotsim_od/hagim/2012/purim/purim_mi_yodea/purim_luach.pdf

כרטיסים למשחק למונופול פורים

https://www.etze.co.il/images/stories/maarechet/rotsim_od/hagim/2012/purim/purim_mi_yodea/purim_cards.pdf

9. מחרוזת שירים לפורים

<https://www.youtube.com/watch?v=iFZzVq1XTv4>